

Ummæli einstaklinga:

- Nauðsynlegt og skipulagt fyrir þá sem eru að leita sér að vinnu.
- Ég hef ákveðið að fara í nám til að afla mér þekkingar sem nauðsynleg er fyrir það starf sem ég hef áhuga á að vinna.

- Ég hef styrkst mjög mikið og er betur undirbúin fyrir nám og atvinnuleit.
- Ferilskráin mín er full af sjálfsvirðingu, ólík þeim fyrri.
- Kom mér á óvart en er frábært verkefni.

*Gunnlaug Hartmannsdóttir,
náms- og starfsráðgjafi hjá Mími - símenntun.*

MAT Á FÆRNI TIL STYTTINGAR Á NÁMI

Fjóla María Lárusdóttir

„Verkamenn hjá Símanum“

Nú í ár hefur Fræðslumiðstöð atvinnulífsins komið að tilraunaverkefnum í tengslum við starfsþjálfun og endurmenntun. Innlegg Fræðslumiðstöðvar hefur falist í því að greina tækifæri til mats á raunfærni og vera ráðgefandi í því ferli. Eitt þessara verkefna er samstarfsverkefni Símans, Eflingar – stéttarfélags, Iðnskólans í Reykjavík, Starfsafls – starfsmenntar Samtaka atvinnulífsins og Flóabandalagsins og Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins. Markmið verkefnisins er að allir verkamenn hjá Símanum eigi kost á starfsþjálfunarnámskeiðum sem miða að því að gera þá hæfari í starfi og um leið byggja brýr fyrir þá sem áhuga hafa á því að fá færni sína metna til styttingar á námi í símsmíði. Könnun á meðal starfsmanna leiddi í ljós að um tuttugu manns höfðu áhuga á að fá mat á færni sinni.

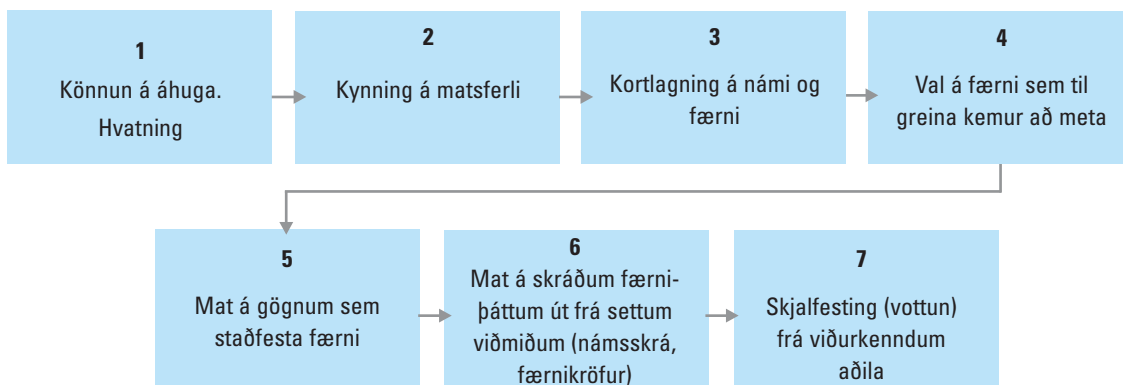
Í upphafi var haldinn kynningarfundur með hópnum. Í kjölfarið hófst færnisráning. Náms- og starfsráðgjafi, kennari og fræðslustjóri Símans aðstoðuðu einstakling-

ana við að lýsa þeirri heildarfærni sem þeir hafa þróað með sér með námi og starfi. Þá tóku við einstaklingsviðtöl hjá náms- og starfsráðgjafa þar sem farið var yfir skráningu og rætt um námið.

Út frá niðurstöðum færnisráningar er nú verið að vinna yfirlit yfir þá þætti sem mögulegt er að meta hjá hverjum einstaklingi fyrir sig til styttingar á námi í símsmíði. Síminn mun sjá um að meta inn í þá áfanga, sem hann hefur umsjón með, í náminu í samvinnu við Fræðslumiðstöð atvinnulífsins sem leggur til leiðbeiningar varðandi tilhögun matsins. Iðnskólinn í Reykjavík mun koma til móts við tilvonandi nemendur á sama máta. Einstaklingar innan hópsins eru mislangt á veg komnir í færniuppbyggingu sinni og námi í faginu. Sumir hafa tekið þó nokkra áfanga í framhaldsskólakerfinu, aðrir búa að langri starfsreynslu og margir hafa hvort tveggja í farteskinu.

Mikilvægt er að kynna matsferlið og hugtök tengd raunfærni vel fyrir einstaklingum til þess að þeir geti tekið upplýsta ákvörðum um hvort þessi leið henti þeim. Við kortlagningu á færni getur komið sér vel að vinna í hópum þar sem oft er verið að lýsa sameiginlegri færni og því gott að geta sameinast við að rífa upp verkþætti og orða lýsingarnar.

Yfirlit matsferlis

Skilgreining á hlutverkum matsaðila

Liður 1

Hver: Síminn og Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA)

Hvernig: Kynning í hópum og simleiðis

Liður 2

Hver: Fræðslumiðstöð atvinnulífsins

Hvernig: Hópkynning

Liður 3

Hver: Einstaklingurinn undir leiðsögn ráðgjafa.

- Hvernig:
- Skráning á raunfærni.
 - Áhersla lögð á færni til styttingar á námi.
 - Leiðir við að safna staðfestingarskjölum.
 - Einstaklingsmiðuð námsráðgjöf í ferlinu.

Liður 4 – 6

Hver: Fagaðilar (fulltrúar skóla og atvinnulífs) í samráði við einstaklinginn og FA.

Hvernig: - Draga fram þau viðmið sem farið skal eftir í matinu.

- Taka saman alla þá færni sem til greina kemur til mats.

- Bera saman skráða færni einstaklingsins og námskrá/viðmið námsins.

- Fara yfir staðfestingargögn og meta gildi þeirra.

- Útbúa matsáætlun (skriflega) um þætti sem þarf að meta sérstaklega (t.d. verklega kunnáttu) – hvað og hvernig.

- Byggja ákvörðun um mat á öllum mögulegum staðfestingargögnum/matsaðferðum.

- Veita einstaklingnum reglulega endurgjöf um ákvarðanir á skýran og uppbyggjandi hátt.

Liður 7

Hver: Iðnskólinn í Reykjavík.

Hvernig: Með því að skjalfesta og viðurkenna þá færni sem einstaklingurinn hefur þegar áunnið sér út frá viðmiðum náms í símsíði hjá Iðnskólanum í Reykjavík.

Aðferðir við mat

Hægt er að velja úr matsaðferðir út frá því hvers konar færni verið er að meta og ekki síst eftir því hvaða aðferðir henta einstaklingnum. Það er mikilvægt að fagaðili og einstaklingur komist að samkomulagi um það hvaða matsaðstæður geti varpað raunverulegu ljósi á þá færni

sem er fyrir hendi. Því er brýnt að þeir vinni saman að matsáætlun. Sem dæmi um aðferðir má nefna: Mat á staðfestingarskjölum, mat á færnimöppu, færni sýnd/athuguð með lausn verkefna, og stöðupróf (munnleg eða skrifleg). Áhersla er lögð á samtal fagaðila og einstaklings um þá færni sem hann býr yfir.

„Skapar tækifæri til starfsþróunar“

Guðjón Sigurðsson er verkefnisstjóri og kennari hjá Símanum. Hann er í stýrihópi verkefnisins. Samkvæmt Guðjóni er markmið Símans í fræðslumálum að efla þekkingu og fagleg vinnubrögð meðal starfsmanna fyrirtækisins og stuðla að bættum hag þess og íslensks samfélags. Einnig vill Síminn skapa tækifæri fyrir starfsmenn til starfsþróunar og ánægju í starfi með því að efla þekkingarbrunn þeirra. Þátttaka Símans í þessu verkefni miðast því við að mæta þessum markmiðum og um leið að tryggja að sú þekking og reynsla, sem starfsmenn hafa aflað sér í gegnum tíðina, komi þeim til góða varðandi frekara nám. Raunfærnimatið mun því nýtast þeim starfsmönnum vel sem áhuga hafa á námi enda verði öll þekking og reynsla þeirra metin gagnvart því námi sérstaklega.

„Hvetur mann til að ljúka námi sem fyrst“

Árni Jökull Þorsteinsson er í hópi þeirra sem kusu mat á færni til styttingar á námi. Hann segir það mjög gott fyrir þá sem hafa áhuga á að vinna áfram á því sviði sem um ræðir. Hann telur það virka hvetjandi á starfsmenn þegar fyrirtækið sýnir menntun þeirra áhuga. Menntun eykur möguleika starfsmanna innan fyrirtækisins. Þá eykst einnig starfsánægja. Jákvætt viðhorf starfsmanna gagnvart fyrirtækinu hefur þau áhrif að fólk vill starfa áfram innan þess. Almennur áhugi á námi eykst. Starfsmenn sjá möguleika á að þróa færni á því sviði sem þeir starfa við og jafnvel þróa sig yfir í önnur verkefni innan fyrirtækisins í kjölfarið.

Með raunfærnimati og styttingu á námstíma opnast nýjar dyr, segir Árni Jökull. Það hvetur mann til að ljúka námi sem fyrst. Mat á raunfærni kemur í veg fyrir að starfsmenn þurfi að sitja námskeið í þáttum sem þeir kunna og hafa mikla reynslu af. Í heildina má segja að þessi athygli frá fyrirtækinu hafi haft jákvæð áhrif á starfsmenn. Jákvætt viðhorf gagnvart fyrirtækinu smitar vafalaust út frá sér í þá þjónustu sem veitt er. Ánægðir viðskiptavinir koma aftur og meiri líkur á því að þeir beri fyrirtækinu gott orð.

Gildi þess að meta færni

Þátttaka í mati á raunfærni er hagur allra þeirra aðila sem taka þátt í ferlinu. Fyrirtækið fær haldgóða yfirsýn yfir færniþætti starfsmanna sinna og það gerir því kleift að velja fræðslu við hæfi og stuðla þannig að auknum gæðum í framleiðslu og þjónustu. Fjárfesting í mannauðnum skilar sér í trygglyndara starfsfólki og þar af leiðandi minni starfsmannaveltu. Vænta má að sú stytting á námi, sem mögulega næst með verkefni sem þessu, spari einstaklingunum bæði tíma og peninga því að það er oft ærið verk fyrir fullorðinn einstakling að þurfa að byrja á upphafsreit í skólakerfinu. Einnig má færa rök fyrir því að með því að líta á vinnustaði sem námsumhverfi og meta þá færni sem fólk öðlast þar megi virkja marga til náms og símenntunar.

Fjóla María Lárusdóttir,

náms- og starfsráðgjafi hjá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins.